

2020-03-26
N2020/00769/RTL**Näringsdepartementet**Tillväxtverket
Box 4044
102 61 Stockholm

Uppdrag att förbereda för ett nationellt program inom fonden för en rättvis omställning 2021–2027

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Tillväxtverket att förbereda och vidta de åtgärder som behövs för att från och med den 1 januari 2021 utgöra förvaltande myndighet och redovisningstjänst för ett nationellt program inom fonden för en rättvis omställning (fonden) under programperioden 2021–2027. I uppdraget ingår att, i samråd med berörda myndigheter och aktörer, lämna underlag till en territoriell plan för en rättvis omställning. Särskilt berörda myndigheter är Statens energimyndighet, Naturvårdsverket och Arbetsförmedlingen. Hänsyn ska tas till pågående EU-förhandlingar.

Fonden ska genomföras inom ramen för ett nationellt program och medfinansieras dels genom statliga medel, dels av berörda aktörer. Fondmedel ska gå till åtgärder för klimatomställning av stålindustrin i Övre Norrland. I uppdraget ingår att analysera och redogöra hur fondens medel kan fördelas och hur resultat och effekter ska redovisas. Tillväxtverket ska säkerställa att undersökning och miljöbedömning görs enligt 6 kap. miljöbalken under framtagande av den territoriella omställningsplanen. Samrådsredogörelser ska upprättas över genomförda samråd. Redovisning av uppdraget ska vara regeringen (Näringsdepartementet) tillhanda senast den 31 oktober 2020.

Skälen för regeringens beslut

Förhandlingarna om Europeiska kommissionens förslag till förordning om inrättandet av en fond för rättvis omställning (KOM(2020) 22) med följändringar i förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser (KOM(2020) 23) pågår. Fonden ska inrättas inom ramen för

sammanhållningspolitiken och stödja de regioner som påverkas mest av omställningen till klimatneutralitet för att undvika att skillnaderna mellan regionerna ökar. Enligt förslaget ska medlemsstaterna utse en förvaltande myndighet för fonden och inrätta en redovisningstjänst hos den förvaltande myndigheten eller ett annat organ. Fonden ska erhålla fondmedel om 61 miljoner euro, medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden och/eller Europeiska socialfonden plus om minst cirka 90 miljoner euro och svensk medfinansiering på cirka 225 miljoner euro. Fondmedlen kommer därför att uppgå till minst 376 miljoner euro.

Kommissionen har i bilaga D till landsrapporten för Sverige (SWD(2020) 526 slutlig) med investeringsriktlinjer för fonden lyft fram stålindustrins koldioxidintensitet i Norrbottens och Västerbottens län i regionen Övre Norrland och hur stor utmaningen att minska koldioxidutsläppen för denna industri är. Betydande omstruktureringar måste genomföras fram till 2030. För detta ändamål kan fonden inriktas på produktiva investeringar i små och medelstora företag, inklusive uppstarts företag, som leder till ekonomisk diversifiering och omställning, investeringar i skapandet av nya företag, investeringar i forskning och innovation och främjande av överföring av avancerad teknik, investeringar i användning av teknik och infrastruktur för ren energi, minskning av växthusgasutsläpp, energieffektivitet och förnybar energi, investeringar för att främja cirkulär ekonomi, resurseffektivitet, återanvändning och återvinning samt för kompetenshöjning och omskolning av arbetstagare.

Regeringen anser att fonden bör satsa på åtgärder för en klimatomställning av stålindustrin i Norrbottens län och Västerbottens län enligt kommissionens förslag.

Av samhällsekonomiska skäl bör fonden genomföras som en åtgärd i ett nationellt program och medfinansieras dels genom statliga medel, dels av berörda aktörer. Tillväxtverket ska, i samråd med berörda myndigheter och aktörer, lämna underlag till den territoriella omställningsplanen. Budgeten och utformningen för fonden är under förhandling, därmed behöver förberedelsearbetet ta hänsyn till pågående förhandling. Slutligen anser regeringen att analysen av hur fondens medel ska fördelas snarast bör påbörjas och Tillväxtverket ska redogöra för hur resultat och effekter kommer att redovisas.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Monica Sylvander

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM, EU och Internrevisionen

Justitiedepartementet/EU

Socialdepartementet/EIS och FST

Finansdepartementet/BAEU och OFA

Utbildningsdepartementet/AI

Miljödepartementet/KL

Arbetsmarknadsdepartementet/A

Infrastrukturdepartementet/E

Riksdagens näringsutskott

Riksrevisionen

Arbetsförmedlingen

Arbetsmiljöverket

Ekonomistyrningsverket

Institutet för arbetsmarknadspolitisk och utbildningspolitisk utvärdering
länsstyrelserna

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Myndigheten för yrkeshögskolan

Naturvårdsverket

Riksgäldskontoret

Statens energimyndighet

Tillväxtverket

Verket för innovationssystem

Gotlands kommun

Landsorganisationen i Sverige
regionerna
Sveriges akademikers centralorganisation
Svenskt Näringsliv
Sveriges Kommuner och Regioner
Tjänstemännens centralorganisation